

Un veritable malson: la mutilació genital femenina a l'Àfrica

La mutilació genital femenina té el seu origen en el segle Vac. i des de sempre ha format part de moltes cultures. Erradicar-la permetrà evitar problemes de salut i d'exclusió social que pateixen totes les noies mutilades.

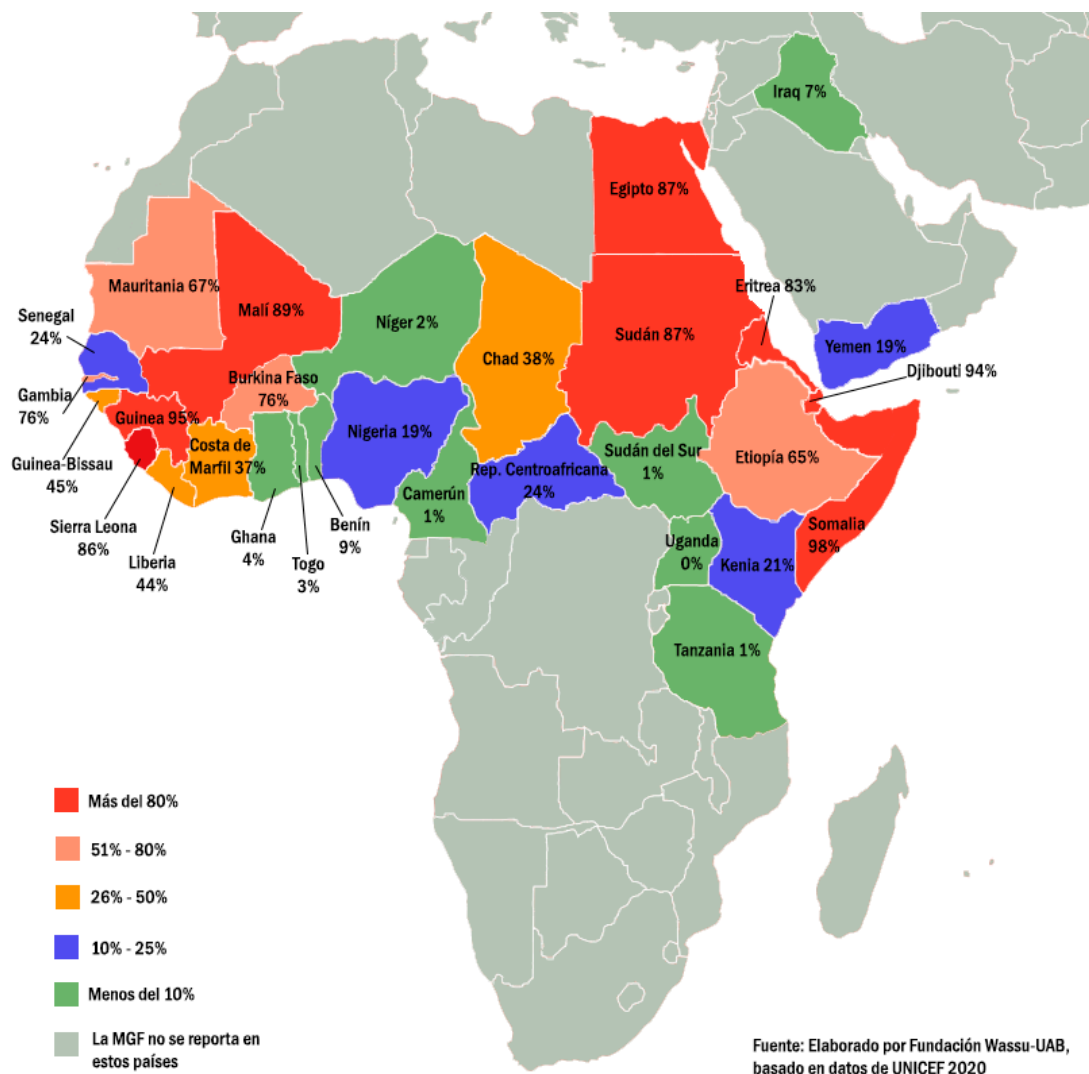

Eina que s'utilitza per realitzar la mutilació genital.

Font: El País

Segons UNICEF, prop de **230 milions de dones** de 31 països diferents han patit mutilació genital femenina. (UNICEF, n.d.) Aquesta pràctica inhumana engloba tots els procediments que impliquen l'extirpació total o parcial dels genitals externs de la dona per motius no mèdics. Encara que és una pràctica realitzada tant en països desenvolupats com en països en vies de desenvolupament, on més es realitza és al cinturó central africà: en Guinea o Somàlia més del 98% de les dones entre 15 i 49 anys han patit algun tipus d'ablació genital. Però també cal tenir en compte que és una pràctica cultural, per tant, la seva realització depèn de la tribu i no tant del territori: en Kènia 42

grups ètnics ho practiquen (21% de les dones de Kènia entre 15 i 49 anys van ser mutilades). Es calcula que més de 4 milions de nenes pateixen el risc de ser sotmeses a aquesta pràctica cada any. En conseqüència, és motiu de preocupació en tot el món.

Països d'Àfrica on es realitza la mutilació genital. Font: Ajuntament de Barcelona

Quan va sorgir aquesta pràctica? Encara que hi ha gent que la relaciona amb l'origen de religions com el cristianisme i l'islam, es té evidència prèvia a aquests orígens. Es diu que algunes mòmies egípcies mostren característiques de mutilació genital. També historiadors comenten que els ritus de circumcisió es practicaven en zones tròpiques d'Àfrica, Filipines, l'alta Amazònia, Austràlia, i pels primers àrabs i romans durant el segle Va.C. Anant una mica més al present, en la dècada de 1950 aquesta pràctica també es va dur a terme en

Europa occidental i Estats Units per tractar dolors com trastorns mentals, melancolia, masturbació, ninfomania, histèria... La mutilació genital té el seu origen molt temps enrere i ha sigut practicada per moltes tribus i societats diferents.

Els motius pels quals es practica **varien segons la regió i l'època**, i són el resultat d'una barreja de factors socioculturals arrelats en les comunitats. Majoritàriament, és una pràctica que es considera part de la criança necessària per a les noies. És com un pas necessari per preparar-les per la vida adulta i el matrimoni, que inclou el control de la sexualitat per assegurar-se de la seva virginitat abans del matrimoni i de la seva fidelitat després del matrimoni. A més, són tradicions que s'han convertit en una **norma social** que genera pressió en els individus per realitzar-la per tal de ser acceptats per la comunitat i per evitar el rebuig: es considera que les dones que no estan mutilades són brutes i no poden casar-se o tocar certs aliments. És a dir, el no estar circumcidada provoca un obstacle en el seu dia a dia que fa que no tinguin més remei que acceptar i fer front a aquesta pràctica. A part de la tradició, es creu que pot estar relacionada amb la religió, encara que cal destacar que no hi ha cap text sagrat que fomenti la mutilació genital. Llavors, per què pot estar relacionat? Perquè els líders religiosos malentenen els textos sagrats per poder fer veure la pràctica com una cosa sagrada.

Segons Adriana Kaplan Marcusan, antropòloga argentina, és una pràctica **realitzada per dones i que perjudica les dones**. Això és un fet xocant que fa que ens preguntem: per què es continua realitzant si elles mateixes pateixen les conseqüències? La resposta és simple: és una **tradició molt interioritzada**. Elles mateixes estan convençudes del que el que estan fent és correcte. Creuen que si durant el part el nadó toca el clítoris pot morir o que una dona sense mutilació genital no està neta. No únicament es realitza per dones de les tribus sinó que també treballadors de la salut la practiquen. Aquesta pràctica es coneix com a "medicalització" de la mutilació genital femenina.

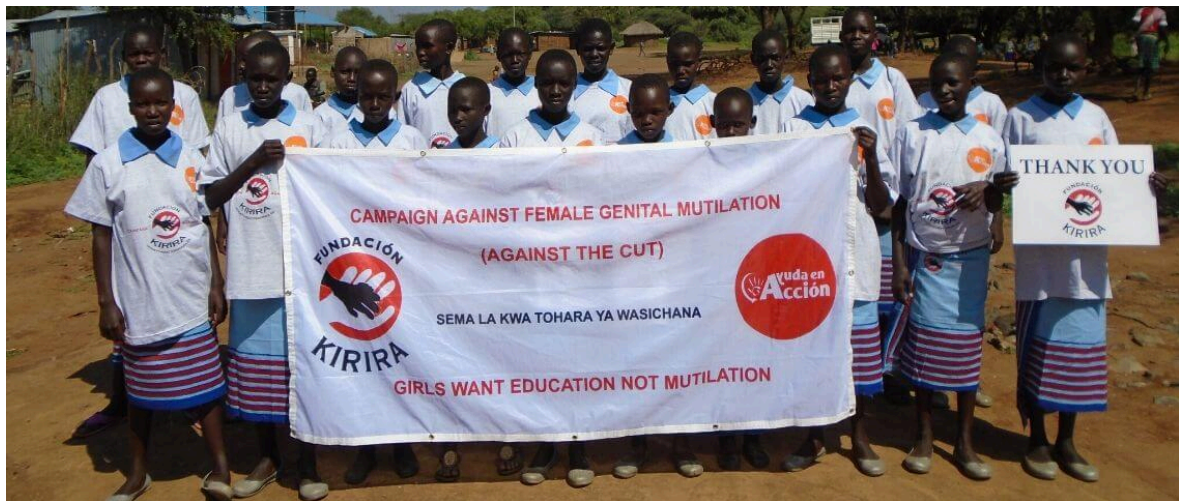
El no estar circumcidat provoca un aïllament de la seva tribu i un rebuig de part de la gent que els envolta, però, estar circumcidat presenta un munt de conseqüències des de físiques com psicològiques. Respecte a les conseqüències físiques, la mutilació femenina pot provocar hemorràgies, estats

de commoció, infeccions, transmissió del VIH i fins i tot la mort. A més, durant el part pot provocar complicacions. Respecte a les conseqüències psicològiques, pot causar pèrdua de confiança, depressió, ansietat... Presentant aquestes greus conseqüències, s'evidencia que la mutilació genital femenina constitueix una violació dels principis universals dels drets humans, atès que atempta contra el dret a no ser sotmeses a tortures, el dret a la infància i, en els casos més extrems, el dret a la vida.

Una de les conseqüències més greus de la mutilació és la mort. Un dels casos més impactants va passar en Uganda on Napala Nangiro va morir a causa de la mutilació genital sense causa mèdica. Napala Nangiro vivia en el districte de Amudat on la mutilació genital està prohibida i ha anat disminuint al llarg dels anys, tot i així, desgraciadament, Napala va ser sotmesa a aquest perillós procés. Napala es va casar amb Ikomol, que pertanyia a una tribu on sí que es practicava la mutilació i, encara que Napala no tenia intenció de realitzar-la, la seva sogra no pensava el mateix. Ella tenia la intenció de realitzar-li la mutilació i per això, just quan Napala, amb 18 anys, estava a punt de parir li va proposar anar a una casa d'una partera tradicional per descansar abans d'anar a l'hospital. Napala va acceptar pensant que les intencions de la seva sogra eren positives, però per desgràcia no era així. A l'hora del part, la dona partera va realitzar-li una mutilació genital sense que Napala s'assabentés. En aquest moment va ser quan Napala va començar a dessagnar-se i la partera va fugir igual que la sogra. La van deixar morir sola per culpa de la mutilació genital.

Encara que la probabilitat que les noies pateixin aquesta pràctica s'ha reduït una tercera part respecte fa 30 anys gràcies a les noves lleis, en molts països i comunitats es continua realitzant de manera **il·legal**. L'educació agafa un dels papers més importants a l'hora de progressar en l'abolició de la mutilació genital femenina, ja que s'està veient que sense un canvi de mentalitat de les comunitats que la duen a terme, aquesta pràctica es continuarà realitzant encara que estigui totalment prohibida. Gràcies a **programes educatius** realitzats no únicament a les noies, sinó també a pares de família entre d'altres, al voltant de 400 milions de persones dels països on es realitzen aquesta pràctica que equival a dos terços de la població, estan en contra de la pràctica. Dintre d'aquest nombre també inclouen homes i nens, fet que permet realitzar

més avanços significatius. Tot i que sembla una solució massa simple i utòpica, és **una de les que mostra més resultats** i només cal centrar-se en els números i estadístiques: les noies amb estudis primaris tenen un 30% més de probabilitats d'oposar-se a la mutilació i un 70% més si han rebut educació primària.

Campanya contra la mutilació genital femenina

Font: Ayuda en Acción

*El Prat de Llobregat, 22
de gener 2026*

References

- OMS. (2025, January 31). Mutilación genital femenina. Retrieved January 22, 2026, from <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation>
- UNFPA. (2024, October 3). *La mutilación genital femenina provoca la muerte durante el parto, una tragedia prevenible, afirman los miembros de la comunidad ugandesa*. UNFPA. Retrieved January 22, 2026, from <https://www.unfpa.org/es/news/la-mutilaci%C3%B3n-genital-femenina-provoca-la-muerte-durante-el-parto-una-tragedia-prevenible>
- Unicef. (n.d.). *¿Qué es la mutilación genital femenina? | UNICEF*. Unicef. Retrieved January 22, 2026, from <https://www.unicef.org/es/historias/lo-que-debes-saber-sobre-la-mutilacion-genital-femenina>